

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hatalos hirdetések 6 hasábos pett sorja 30 fillér.

A városi képviselőtestület ülése.

Fiume, decz. 14.

A városi képviselőtestület ma este 6 órakor ülést tartott, melynek napirendjére többek között a *fiumei anyakönyvi hivatal kétnyelvűsége* ügyében leérkezett miniszteri rendelet tárgyalása is ki volt tűzve.

Az ülés lefolyásáról a következőkben adunk számot:

As olasz nyelv tanítása.

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Corossaz Ferencz interpellál az állami tanítók testületének minapi határozata ügyében, melyben a közoktatásügyi minisztert kéri, hogy *az olasz nyelv kötelező tanítását az itteni állami népiskolákban szüntesse be.*

(A mi nézetünk szerint is teljesen elhibázott a tanítók ez állásfoglalása, mert maga után vonná az olasz családok gyermekeinek fokozatos elmaradását az állami népiskolákból. — A szerk.)

Vio Ferencz dr. polgármester megígéri, hogy ez ügyben érintkezni fog a kormányzóval.

Andrássy beszéde.

Ezután Stupicich Péter interpellál Andrássy Gyula gróf belügyminiszter beszédének, melyet a képviselőházban a nemzetiségi kérdésben tartott, *olasz kiadása* ügyében. Csodákozását fejezi ki azon, hogy ugyanakkor, midőn a hazai ipar támogatásával kürtözik tele az ország, ez a 40.000 példányban kinyomatott füzet a rajta levő impresszum szerint a »Tipografia editrice Roberto Fava« *udinei* cégénél nyomtatott ki. Megjegyzi, hogy ezt a füzetet akár Budapesten, akár itt Fiumében kellett

volna a kormánynak kinyomatnia, ha már egyáltalában szükségesnek tartotta a beszédnek olasz nyelven való publikálását.

As anyakönyvi hivatal két-nyelvűsége.

Ezután áttértek az anyakönyvi hivatal kétnyelvűsége ügyében leérkezett miniszteri rendelet tárgyalására.

Mindenekelőtt felolvassák a polgármesternek a legutóbbi ülésen tett idevonatkozó előterjesztéseit.

Szólásra emelkedik ezután Dall'Asta Szaniszló dr. és sajnálkozását fejezi ki, hogy a kormány és Fiume városa között az utóbbi időben ellentetek merültek fel. Tudja jól, hogy nem rosszakarat vezet a kormányt, mert az szereti Fiumét és a fiumeieket. De nagy baj az, hogy nem ismerik odafent a mi speciális viszonyainkat. Tanulmányoznia kelene a representanzának az utat és módot, hogy a minduntalan keletkező félreértések miképp volnának kiküszöbölhetők. Rátérve a tárgyra, konstatálja, hogy az anyakönyvek kérdésében a miniszteri rendelet *gyökerében sérti az autonómiát.* Felidézi a regnikoláris tárgyalások részleteit, amikor a magyar és horvát küldöttség Fiumera nevezve nem tudván megegyezni, magának a királynak döntésére appellált. Ő felsége akkor kijelentette, hogy Fiume sem Magyarországhoz, sem Horvátországhoz nem tartozik (Ezt így nem mondta a király! — A szerk.) hanem, mint corpus separatum, a magyar szent koronának harmadik faktora. Tehát olyan faktor — folytatja a szónok — mint akár Horvátország. (Nagyon téved ebben Dall'Asta dr. ur, mert csak is és kizárólag *Fiume belső adminisztrációjának* kérdésében van Fiume küldöttségének epp oly szava, mint Magyarország és

Horvátország regnikoláris küldöttségének. — A szerk.) Az akkori magyar kormány és a regnikoláris küldöttség maga akarta, hogy Fiumében az olasz nyelv nyilvánított hivatalos nyelvnek. Sőt a fiumei kir. törvényszék létesítésénél az olasz nyelv dekretálásánál tovább is ment, amennyiben a kir. tábla és kir. kuria helyett delegált bírakat ruházott fel a második és harmadik fórumot helyettesítő özszes bíraskodási funkciókkal. Battagliarini táblai bíró és Merceglia kuriai bíró teljesítették annak idején ezeket a funkciókat és csak később szűnt meg ez a berendezés. Hogy Fiume a magyar szent koronának külön teste, bizonyítja az, hogy a törvényhozás intézkedése folytán Fiume czimerét a magyar állam czimerébe is felvették és hogy ez a cimera vert pénzekben is rajta van. Nem hasonlítható össze tehát Fiume autonómiaja még Budapestével sem, mert hiszen a főváros cimere nem szerepel külön az állami czimerben és a pénzdarabokon. Elfogadja a városi tanács javaslatát, hogy a rendelet ellen a kormányhoz irjanak fel, de annak kimondását is kéri, hogy Fiume városi képviselőtestületét semmiféle ellenséges indulat nem vezeti szeretett hazája iránt; kénytelen azonban autonómiaja megvédésében így eljárni. Mi — ugymond — csak utánozzuk Magyarországot, mely ezer éven át dicsőségesen meg tudta védeni szabadságát és ősi intézményeit. (Taps és Bene! kiáltások.)

Mohovich Donát indítványozza, hogy a telterjesztés végső passzusát, melyben a képviselőtestület kijelenti, hogy a város kérelmének visszautasítása esetén *nem vállalja többé az anyakönyvek vezetését és azt teljesen az államra hárítja át,* mint korait, hagyják most még el.

„A TENGERPART” TÁRGZÁJA

A tüzvész.

Írta: Tolsztoj.

Az orosz parasztek aratás idején mind kivonulnak feleségeikkel mezei munkára s otthon csak az öregek és a kis gyermekek maradnak.

Egyik házacskában csak az öreg nagyanya maradt otthon három kis unokájával.

Az öreg asszony kemenczébe gyújtott, azután lefeküdt, kissé pihenni. De alig kezdett szundikálni, egy sereg légy lepte el az arcát s hogy ezektől megszabaduljon, kendővel takarta le magát.

Az unokák egyike, a három éves kis Massa kinyitotta a kemence ajtaját, kihuzott abból egy csomó üszköt, mevet falapatra kaparva, kisietett a pitvarba. Ott gabonakévek voltak felhalmozva, melyeket a parasztek később akartak a padlásra vinni.

Massa egyenesen a keveknek tartott s a kezében levő lapátról az üszköt nagy lelki nyugalommal szórta azokra. Azután lujni, szítani kezdte a tüzet, teljes erejével. A lángok hirtelen magasra csaptak, belekapva minden közében levő éghető anyagba és a kis Massa

örömrivalgással tapsolt és tánczolt a tűz körül.

Gyorsan visszasietett a szobába és másfél éves kis fivérét, Kiruchkát, karjánál fogva vonszolta ki a pitvarba. A kis kölyök még alig bírt járni és csak nagynehezen mászott Massa után, ki kezével tapsolva, mondá:

— Nezd, nézd, Kiruchka, mily gyönyörű tüzijátékot gyujtottam!

A kevékből már magasra csapott a sisetgő, veres láng . . .

Midőn a pitvar mindjobban megtelt fojtó füsttel, Massa megijedt és ordítva rohant be a szobába.

A kis Kiruchka a küszöbön elesett, erősen megütötte magát és keservesen sirt.

Ekkor Massa behuzta őt a szobába s mindketten félve bujtak a padka alá.

A nagyanya azonban mit sem tudott minderről, melyen aludt. Vanja, a három testvér legidősebbike, éppen az utcán volt, midőn meglátta a hazból kitóduló, sötét füstfelhőt. Oda szaladt, s keresztülhatolva a tűzzel és fulasztó füsttel teli pitvaron, a szobába rontott és nagyanyját felebresztette vészkiáltásával.

De az, az álomtól és ijedtségtől elkábultva, egészen megfeledkezett a gyermekekről, midőn kirohant az utcára, hol jayveszékelve szalagált hazról-házra és segítségért kiabált.

A padka alatt Massa egészen csendes volt,

de a kis fiu még mindig nagyon fájlalta megütött orrát és hangosan ordított. Vanja meghallotta a sirást, a padka alá tekintett és megpillantva Massát, odakiáltott:

— Gyorsan, gyorsan kifelé, itt elégtek!

A pitvarajtóhoz siettek, de lehetetlen volt a tüztengeren és fojtó füstön keresztülhatolniok. Vissza kellett térni. Ekkor Vanja felrántotta az ablakot és megparancsolta Massának, hogy ugorjék ki. Mikor az szerencsésen kint volt, megkapta kis fivérét s vele együtt akart kiugorni, de a gyermek nehéz volt és ollenállt:

Sirt, kiabált és Vanját ellökte magától, aki kétszer is elesett, mielőtt sikerült neki a gyermekkel együtt elérni az ablakot. A ház bejárata lángokban állt. Vanja a gyermek fejét keresztüldugta az ablakon és szépen le akarta eresztetni, de a kis Kiruchka szonyu félelmében belecsimpaszkodott az ablak párkányába és nem akar a azt eleresztetni.

Vanja kétségbeesett félelmében rekedten kiáltott oda Massának:

— Huzd ki a fejét az ablakon keresztül!

A mentés Isten kegyelméből és a derék Vanja lélekjelenléte s testvéri szeretete által szerencsésen sikerült.

Midőn a nagyanya emberekkel és segítséggel visszatért, az egész ház már óriási lánggal égett, de a gyermekek biztonságban voltak!

Bellen András dr. alpolgármester a jogügyi bizottsághoz kívánja előbb utasítani a felterjesztést. (*Ossoinack* János közbekiált: Minek? Hisz a mi jogunk teljesen világos!) Továbbá energikusabb hangú szövegezést kíván a felterjesztésben, annak kimondásával, hogy a város a kormány rendeletének fenntartása esetén nem fogja azt fogadtatni.

Vio Ferencz dr. polgármester kijelenti, hogy a jogügyi bizottsághoz való utalásra, a rendeletnek január elsejére kitűzött életbeléptetésére való tekintettel, nincs már idő, Bellen második indítványa pedig törvényellenes és a statutumba ütköző, mert az utóbbi szerint is, a felterjesztés visszautasítása esetén a városnak a rendeletet végre kell hajtania.

Bellen dr. erre elélt indítványaitól és a képviselőtestület *Mohovich* Donát indítványának elvetésével változatlanul elfogadta a tanács javaslatát, mely szerint a város felír a kormányhoz a rendelet visszavonása érdekében.

A jövő évi költségvetés.

Ezután áttértek a jövő évi városi költségvetés tárgyalására, melynek folytatását az első néhány tétel letárgyalása után a jövő ülésre halasztották.

Ezzel az ülés véget ért.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A képviselőház ülése.

Budapest, december 14. A képviselőház mai ülésén *Justh* Gyula elnökölt.

Az elnöki betérjések után *Hoitsy* Pál, a pénzügyi bizottság előadója bejelentette, hogy a bizottság az indemnitási törvényjavaslatot letárgyalta.

Erre áttérnek a napirendre:

a vallás- és közoktatásügyi tárcsa költségvetésének tárgyalására.

Metzner Béla Goldis László tegnap beszédével polemizál, majd elismeréssel szól *Apponyi* Albert grófról, aki 39 esztendei várakozás után az első miniszter, ki felkarolta a protestánsok ügyét.

Kállay Tamás a felekezeti tanítónak ugyanazt a fizetésrendezést kívánja, mint az államiaknak. A tanítók közt nem szabad különbséget tenni. A nemzetiségi vidékekre állami iskolákat kér.

Steiner Ferencz szerint a harmadik egyetemet nemzetiségi vidéken kell felállítani. A délvídeken nagy szükség volna ez intézményre.

Nagy Sándor szerint minden áldozatot meg kell hozni a tanítók fizetésemeléséért, mert ez a magyar kultúra érdeke. A tanítóság eddig éhezett; ideje, hogy igényeit végre kielégítsék.

Szász József híve az állami ingyenes népoktatásnak. Kulturrelles állapotnak tartja azt, hogy valaki azért nem képezheti ki magát, mert a tandíjat nem tudja megfizetni. Nagy baj nálunk az is, hogy rengeteg sok a tudományos pályára készülő ifju. A szülőknek inkább gyakorlati pályára: iparosnak, kereskedőnek kellene nevelniök gyermekeiket.

Lévay Mihály látja, hogy a kultusz-miniszter teljesen átérzi azt a nemzeti hivatást, amelynek teljesítése vállára nehezu. A tanítókért mindent meg kell tennie az országnak.

Símó József a népiskolai oktatás hibáival foglalkozik és a tanítóképzők reformját sürgeti.

Erre a vita folytatását holnapra halasztották s az ülés három óraker véget ért.

A fiumei kormányzó Budapestén.

Budapest, decz. 14. *Nákó* Sándor gróf fiumei kormányzó tegnap résztvett az udvari ebéden. Ma a kormányzó hosszasan tanácskozott *Wehrle* Sándor miniszterelnökkel és *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszterrel a fiumei határrendőrség felállításának dolgában, amely január elsején megkezdí működését. *Nákó* Sándor gróf holnap reggel utazik vissza Fiuméba.

Kossuth Ferencz körlevele.

Budapest, decz. 14. *Kossuth* Ferencz ismert körlevele, amelyet a függetlenségi párt tagjaihoz intézett, az alkotmánypártban és a néppártban nagy izgatottságot keltett. A néppárt tagjai ma a képviselőházban értekezletet tartottak a körlevél dolgában *Zichy* Aladár gróf elnökle alatt, de határozatot nem hoztak. *Andrássy* Gyula grótot és *Széll* Kálmánt szintén bántja a levél, amelynek hatását és eredményét károsnak tartják a koalícióra. Politikai körökben mindazáltal biztosra veszik, hogy az ügyet sikerülni fog békésen elintézni. A függetlenségi párt tagjai úgy fogják fel a dolgot, hogy a koalíció keretén belül minden pártnak megvan az akciószabadsága és minden párt szabadon rendelkezhetik a maga szervezkedése dolgában.

Burián báró a függetlenségi pártkörben.

Budapest, decz. 14. *Burián* István báró közös pénzügyminiszter ma este megjelent a függetlenségi pártkörben, ahol *Batthyány* Tivadar gróf kalauzolta. A miniszter a párttagokkal élénk eszmecsere-t folytatott és másfél órát töltött a pártkörben.

Udvarj Ferencz bünei.

Budapest, decz. 14. *Udvarj* Ferencz országgyűlési képviselő ellen egyre érkeznek a feljelentések. A rendőrségnél ma feljelentést tett *Bogár* Imre, aki hivatalosolga volt *Udvarj* budapesti bankjánál. *Udvarj* a szegény szolgának 5600 koronáját kezelte el. *Udvarj* bűnös manipulációi tönkretették feleségét is, akinek birtokára 200,000 koronát vett fel. A károsultak között van a rozsnjó káptalan is, amelytől 90,000 koronát csalt ki *Udvarj*.

Megszökött sikkasztó.

Budapest, decz. 14. *Pázmány* Rikárd székesfővárosi tisztviselő, aki egyuttal a fővárosi takarékszövetkezet hivatalnoká volt, 12.000 korona elsikkasztása után megszökött. *Pázmány* Bécsből táviratozott a szövetkezet igazgatójának, hogy az elsikkasztott pénzt a lóversenyeken elvesztette. A rendőrség köröző levelet adott ki ellene.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az *Ivanich-féle hírlapelárusító üzletben, Via Riva 6. szám.* — *A m. kir. dohánynagyüzsdében, Piazza Elisabetta.* — *Capudi Romualdo likőr üzletében, Deák-Corso.* — *Devescovich Gioz. trafikban, Riva Szápáry.* — *Barbis Gioz. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban („Unió"-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)*

KÜLÖNFÉLE.

— **Andrássy beszéde olaszul.** *Ováry* Lipót, aki annak idején résztvett az olasz szabadságharcban, *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszternek a nemzetiségi kérdéstről mondott beszédét lefordította olaszra és csinos kis füzetben kiadta. A füzet Udineban jelent meg.

— **Magyar tagok olasz akadémián.** A milánói *Brera* művészeti és tudományos akadémia *Camilo Boito* ajánlatára *Fittler* Kamillt, a budapesti iparművészeti muzeum igazgatóját az iparművészeti nevelés terén elért sikereiért, *Czakó* Elemér dr.-t, az iparművészeti muzeum ötlet szakirodalmi munkásságáért és *Maróthi* Géza szobrászművészt a milánói kiállításon szereplő műveiért tiszteleti tagjául választotta.

— **A haditengerészet köréből.** Az „Anakonda” oceánjáró torpedóhajó tegnap Lisszából Triesztbe érkezett és negy napig marad ott.

— **A kórházi díj.** Értesülésünk szerint a belügyminisztérium jóváhagyta a városi kórház 1907. évi költségvetését és a napi ellátási díjat 1 korona 72 fillérben állapította meg. Ez a díj eddig 1 korona 68 fillér volt. A négy fillérnyi emelés két új irtalmas testvéri állás létesítése és az ápolószemélyzet bérének javítása következtében vált szükségessé. A díjfel-emelés azonnal életbelép, míhelyt a városi tanács ez ügyben határoz és e határozat a felsőbb jóváhagyást elnyeri.

— **A triezsti magyarok táncestélye.** A Trieszti Magyar Kör holnap, szombaton este 9 óraker saját helyiségeiben táncestélyt rendez, amelyre a Triesztben élő egész magyarságot meghívtak. Az estély igen fenyeknek ígérkezik.

— **Az „Ultonia” indulása.** A kivándorlókat szállító „Ultonia” Cunard-gőzös, amely tegnapelőtt érkezett ide, holnap, szombaton délben indul el New-Yorkba. A hajónak előreláthatólag minden helye meg fog telni kivándorlókkal. Tegnap és ma három különvonaton érkeztek ide a kivándorlók. A kivándorlási szállóban csak egyrésztüknek jutott hely, míg a többieket a szusáki szállóban kellett elhelyezni. — Az „Ultonia” Fiuméba jövet mintegy 1400 olaszországi és 72 magyarországi visszavándorlót hozott haza.

— **Jubileumi bankett.** E hó 15-én díszes bankett lesz Budapestén a Royal-szálló dísztermében. A bankettet hirdetésí vállalatának tíz éves jubileuma alkalmából *Leopold* Gyula rendezí, aki a bankettre a fővárosi és vidéki sajtó minden szereplő alakját meghívta.

— **Uj dalmát villamos erőművek.** Tegnap alakult meg a dalmáciai Kistanje községben a „Società romana” villamos erőátviteli társaság képviselői és több triezsti, pólai, bécsi és római érdekelt jelenlétében a Felső-Kerka vizierőinek kihasználására létesített „Manojlovac” villamos erőátviteli társaság. A villamosművek erőátplüközása 24.000 lóerőt tesz ki. Az alapítke nyolcz millió korona.

— **Magyar kereskedelmi érdekek az Egyesült-Államokban** czímen *Zerkovits* Emil, a m. kir. kereskedelmi muzeum newyorki levelezője tegnap este előadást tartott Budapestén a Magyar Kereskedelmi Csarnokban. A vonatkozásainál fogva szélesebb körököt is érdeklő előadás meghallgatására zsufolásig megtelt a Csarnok felolvasó-terme. *Zerkovits* legelőbb is azt bizonyította, hogy téves az a felfogás, mely szerint a magyar kiviteli kereskedelemnek nincs keresni valója az Egyesült-Államokban. A hazai termelésnek és kereskedőknek legfőbb feladata az volna, hogy amerikai beviteli cégekkel való közvetlen összeköttetésre törekedjenek. Az Egyesült-Államokból való behozatal hazánkba sokszorosan felülmúlja oda irányuló kivitelünket, daczára annak, hogy a hazai származású czikkek kivitelére igen sok, ma még a helyes mértékben kiaknázatlan alkalom kínálkozik kiviteli kereskedelmünknek Amerikában. Az általános,

nagy forgalomban való érvényesülés sok alkalmától eltekintve, figyelmen kívül nem hagyható a hazai származású cikkek iránt az Egyesült-Államokban élő és jól kereső magyarok fokozódó érdeklődése. Behatóbban terjeszkedett ki az előadás azokra a sürgős tennivalókra, miket kiviteli kereskedelmünk fokozása érdekében legtöbbször szükséges szerződésünk alapján vámügyi és forgalmi téren kormányunk rövid úton sikeresen vihetne keresztül. A régóta vajdudó nagyszabású amerikai magyar bank ügyével is foglalkozott, melynek szerinte az lehetne a fő célja, hogy az amerikai és a magyarországi gazdasági világ között olyan közvetlen gazdasági kapcsolatot létesítsen, amilyenre éppen újabban a világ minden számottevő nemzete törekszik. Sikeresen szolgálhatja ezt a célt majd a tervezett és szervezés alatt levő amerikai magyar kereskedelmi kamara, de igen nagy mértékben a tervezett magyar nemzeti hajóvonal is, melynek szervezése alkalmából azonban nem szabad megfeledkezni a magyar tengerjáró kereskedelmi hajók lobogó-kérdésének végleges és helyes rendezéséről sem. Végül arra serkentette a magyar kereskedők ifjabb generációját, hogy tanulmányainak kiegészítésére és tapasztalatainak gyarapítására, hosszabb gyakorlatra menjen a munka világába, Amerikába, hogy azután az ott szerzett tudást a magyar ügy szolgáltatásban itthon hasznosíthassa. A mindig nagy figyelemmel kísért előadást nagy tetszéssel és zajos tapsokkal honorálta a hallgatóság. Az előadás után társasvacsora volt.

— **Felolvasás.** A Természettudományi Társaság holnap, szombaton este 7 órakor a városi fiúiskola nagytermében (Via Ciotta 5.) felolvasást rendez Bosznia-Hercegovináról. A felolvasó *Pojman Gyula*, az illdzsei országos gyógyintézet igazgatója lesz. A felolvasást vetített színes fényképek kísérik.

— **A Vinea magyar bortermelési és kereskedelmi részvénytársaság,** amely a helybeli Forgalmi Bank alapítása, most teszi közzé első mérlegét, mely 375,450 korona nyers jövedelem mellett 107,647 korona tiszta nyereséggel zárult, ami az 1,750,000 korona alaptőke 6%-os kamatozásának felel meg. A nyereség felosztása iránt az igazgatóság azt fogja javasolni a közgyűlésnek, hogy 87,500 koronát fordítsanak részvényenkénti 20 korona = 5%-osztalékra, 10,000 koronát a tartalékalapra és 10,147 koronát vigyenek át új számlára. Az 1906. szept. 30-án lezárt mérleg a következő: *Vagyon:* Pénztár 18,423, szőlők és ingatlanok 535,558, váltók 325,161, bor és hordók 847,255, értékpapír 199,045, adások 1,595,553 korona. — *Teljes:* Részvénytőke 1,750,000, hitelezők 1,648,261, leírás tartalek 15,087, nyereség 107,647, összesen 3,520,995 korona.

— **Oszták kivándorlási hajó Fiumében.** Tegnap érkezett kikötőnkbe az *Austro-Americana* hajóstársaság „Sofia Hohenberg” nevű kivándorlóhajója, amely 178 visszavándorlót hozott New-Yorkból. A „Sofia Hohenberg” ma délben indult el Fiuméből Triestbe, ahonnan ötszáz kivándorlót visz Amerikába.

— **Arverés.** E hó 20-án délelőtt 11 órakor a helybeli katonai ellátási raktárban nyilvános arverés után fognak tíz métermázsászenahulladékot eladni.

— **Hajók forgalma.** Tegnap és ma a következő hajók érkeztek a fiumei kikötőbe: az „Árpád” *Adria-gőzös* Volani kapitány parancsnoksága alatt Marseilleből; a „Tibor” *Adria-gőzös* Sodich kapitány parancsnoksága alatt Cardiffból; a „Sofia Hohenberg” osztrák gőzös Stuparich kapitány parancsnoksága alatt Newyorkból. — Elindult a „Tisza” *Adria-gőzös* Cheracci kapitány parancsnoksága alatt Triestet érintésével Marseilleba.

Az *Adria-társaság* „Baross” gőzöse decz. 13-án Cardiffból Velenczébe érkezett.

— **Husz korona.** Egy nagyon szegény kis fiu ma a Korzón elvesztett egy husz koronás bankjegyet. Esedezve kéri, hogy aki a pénzt megtalálja, adja át vagy a rendőrségnek, vagy pedig lapunk szerkesztőségében.

— **Elsárt utca.** Ma a Pomerio-utcában a Szent Szív intézet közelében egy darabon elzárták a kocsiközlekedést a gázvezeték javítása miatt.

— **Az utcák világítása.** A gázvilágítást ellenőrző bizottság december hó második felére a következő órarendet állapította meg: 16—31-ig délután 4 óra 30 perczkor gyújtják meg és reggel 7 órakor oltják el az utcai lámpákat. A petróleumlámpák meggyújtására és eloltására ugyanez az órarend érvényes.

— **Pályázat.** A helybeli törvényszék pályázatot hirdet egy szolgai állásra, amelyvel évi 500 korona fizetés, 100 korona pótlék, a törvényben meghatározott lakpénz és 60 korona lakpénzpótlék, valamint 100 korona ruházati illeték jár. A lakás és a ruha esetleg természetben is kiadható.

— **Kedves mulatótárs.** Tegnap Csekmány Péter kivándorló bejelentette a rendőrségnek, hogy szerdán reggel borközi állapotban egy ismeretlen emberrel került össze, akivel aztán elment egy kocsmába, melynek nevére azonban nem emlékszik. Egyszerre csak azt vette észre, hogy 143 koronáját ellopták. A rendőrség megállapította, hogy Csekmány egy pioppi-i kocsmban volt, amelynek tulajdonosa azt állítja, hogy midőn a károsult fizetni akart, a vele levő ismeretlen kikapta kezéből a pénzt és futásnak eredt, mire a kocsmáros nyomban jelentést tett az esetről a szolgálattevő rendőrnek. A nyomozás folyik.

— **Ragályos betegségek.** Az e hó 3-ától 9-éig terjedő héten 2 barány-himlő, 1 difteritisz és 4 tifusz-eset jelentettek be a városi egészségügyi hatóságnál. Ezenkívül a városi kórházba 1 trachomás beteget hoztak Czirkveniczából.

— **Az olasz kivándorlás.** Hogy az Olaszországból való tömeges kivándorlás rendkívül éles ellentétben áll minden külső jellel, amely Olaszország nagy gazdasági jólétét mutatja, az kitűnik a legutóbbi évek kivándorlási adatainak összehasonlításából. Nem beszélünk az 1880. előtti évekről, midőn a kivándorlás 100.000 lélek körül forgott, vagy az 1880 és 1886 közötti évekről, mikor még mindig 200 ezernél kisebb volt, vagy az 1886—1889-iki időszakról, mikor a kivándorlás fokozatosan 300 ezer emberre emelkedett. Azóta jóval nagyobb számokhoz szoktunk hozzá: 1900-ban 362 ezer, 1901-ben 533 ezer, 1902-ben 531 ezer, 1903-ban 507 ezer és 1904-ben 471 ezer volt a kivándorlók száma. Majdnem félmillió olasz minden évben, akik hazájukat elhagyták s ezeknek több mint tele oceánontuli országokba ment. Hanem az 1905-iki év egyenesen ijesztő számot mutat: 726,331 volt a kivándorlók száma ez évben, akik közül 249,248 Európába és a földközi-tengeri országokba és 447,083 oceánontuli országokba vándorolt ki. Az 1906. év első hat hónapjában a múlt évi meglepő szám még növekedett: 458,613 kivándorló volt e fel esztendő alatt, akik közül 286,103 oceánontuli országokba vándorolt ki. Ily körülmények között nemsokára minden évben egymillió olasz fogja elhagyni hazáját. Aki e számokból levonja a következményeket, arra az eredményre jut, hogy Olaszország úgy el fog néptelenedni, mint Írország. Pedig sokan visszatérnek hazájukba több-kevesebb idő múlva: az 1905. év 726 ezer kivándorlójából a hivatalos adatok szerint csak 264 ezer vándorolt ki azzal a szándékkal, hogy nem tér többé vissza. Hogy azután valóságban hányan maradnak kinn, azt természetesen nem lehet megállapítani. Bizonyos azonban, hogy az olasz tengeri kikötőkben 1905-ben 96.156 és 1904-ben 168.379 harmadosztályú utas szállt

ki, ami jelentékeny visszavándorló kontingensre mutat és némileg csökkenti a fent felsorolt számok deprimáló hatását.

— **Mindennek az idő a legalaposabb próbája.** Különösen áll ez a gyógyszerekre nézve. Ha mérlegeljük, hogy a „Scott-féle Emulsio” 30 évnél hosszabb próbát állt ki, úgy tényleges jóságáról bizony meg lehetünk győződve. A „Scott-féle Emulsio” főleg csukamájolajból áll. Ezt azonban teljesen jó ízű és mindenkinél könnyen enészthető formában nyújtja. A „Scott-féle Emulsio” minden gyógyszerárban raktáron van.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
«Unio» könyvnyomdai műintézet.

Karácsonyi vásár!

Óriási választék!
Játékszerek. - Társasjátékok.
Grammophonok. - Bördíszmű-
árak. - Alpaca, china-ezüst
- és Teracotta ajándékok. -
Eredeti tombola-nyeremények

Mérsékelt szabott árak!

Reich Sándornál
Fiume, Gorso, Ziring-féle ház.

„CLOTILD” FÜRDŐ VENDÉGLŐ
SUSAK (Pecine előtt).

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Pecine felé menő úton most felépített és gazdagon berendezett

„CLOTILD” tengeri fürdő vendéglőjét átvettem.

Havi előfizetések igen jutányosan elfogadtnak.

A kitűnő jó, magyar konyhám mellett állandó nagy raktárt tartok a legjobb Domacsi és Badacsony vidéki borokból.

A nagyérdemű közönség minél számosabb látogatását kérve, maradok

teljes tisztelettel
Dorner Dániel vendéglős,
a „De la Ville” szálloda 3 éven át volt főpinczére.

VARIETÉ
CAFÉ INTERNAZIONALE

VIA ALESSANDRINA 3.

Ma és minden este a következő művészi erők fellépte:

Cserey Germanie

kitűnő magyar szubrett.

D'Orient Felice

kiváló magyar és német művésznő.

Bianchi-Massari

nápolyi olasz művészpár.

Leony Fanny

olasz éccentric énekesnő.

Spinetti nővérek

Duett és szóló énekesnők.

A varieté előadás befejeztével esténként

Cinematografiai előadás.

A Fiumei Népbank Részvénytársaság

Fiume, Via Andrassy 1. szám, I. emelet,

elfogad takarékbetéteket takarékkönyvecskékre, tiszta 4% kamatozás mellett.

„De la Ville“
 Szálloda, Kávéház és Étterem.
 Az átutazó
 és a helybeli magyarság
 találkozó helye.

— fényesen berendezett szobák. —
 —
 — Külön nagy étterem. —
 —
 — Kitűnő ételek és italok. —
 — Kőbányai és pilseni ösforrási sörkimérés. —

Számos látogatást kér
Szentgyörgyi Ferencz,
 a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem
 tulajdonosa.

Használt és új
Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt
 zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Első fiumei magyar
szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó
 munkát a legjutányosabb árak mellett.
 Szigorú pontosság és kiváló szakértelem.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Corsia Deák 34. sz., IV. em.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-
 keményítőgyár részv.-ársaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fénykeményítő
 tábláoskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Előfizetések és hirdetések
„A Tengerpart“
 kiadóhivatalához
Adria Palota, Riva Szápáry
 czimzendők.

Leder S. czipőüzlete
 VIA GOVERNO 11 (Corso), A VINC. DE DOMINI-UTCA SARKÁN.
 Nagy választéku, magyar gyártmányu legkitűnőbb
férfi-, női- és gyermek czipők
 minden árban.
 Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

BUDAPESTEN

AZ EGYETLEN

FÜGGETLEN

ELLENZÉKI

NAGY NAPILAP:

„AZ UJSÁG“

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 28.— kor.

Félévre . . . 14.— „

Negyedévre . 7.— „

Egy hónapra 2.40 „

December hó első felében AZ UJSÁG minden előfizetője ingyen és bérmentve meg-
 kapja AZ UJSÁG gyönyörű ALBUM NAPTÁR ajándékát színes műmellékletekkel.

Megrendelési czim: „Az Ujság“ kiadóhivatala, Budapest, VII., Rákóczi-út 54. sz.

Könyvnyomdai
 műintézet

Tipografia
 artistica

„UNIO“
 „Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.
 TELEFON 224.

SZÁLLIT
 minden a nyomdászatba vágó munkát
 gyorsan, szakismerettel és a legolesőbban.

ASEGUISE
 prontamente con conoscenza del ramo ed
 al più buon mercato ogni lavoro tipo-
 litografico.